IFMR

Institute of Forecasting and Macroeconomic Research

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
IQTISODIY TARAQQIYOT VA KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISH VAZIRLIGI

МАҲАЛЛАДА ХОКИМ ЁРДАМЧИСИ ИШИНИ САМАРАЛИ ТАШКИЛ ЭТИШ БЎЙИЧА ҚЎЛЛАНМА

Асосий қоидалар

Ҳоким ёрдамчиларнинг фаолиятини ташкил этиш мақсади

Давлат сиёсатини маҳаллагача тушириш

Аҳоли бандлигини таъминлаш

Даромадларни кўпайтириш

Тадбиркорликни ривожлантириш

Камбағалликни қисқартириш

- Маҳаллани тўлиқ ўрганиш, ижтимоий-иқтисодий ҳолатини кузатиш, хонадонларни хатловдан ўтказиш
- Муваффақиятга эришган тадбиркорлар ва маҳалла фаоллари билан ҳамкорликда ишлаш
- Ишларни босқичма-босқич амалга ошириш (ойлик, чораклик ва йиллик вазифаларни белгилаб олиш)
- Тизимга бўлган ишончни ошириш учун дастлабки 3 ойда натижа берувчи чораларни амалга ошириш
- Тадбиркорликга, даромад топиш, касб-хунарга ўрганишга қизиқиши бор аҳолига кўмаклашиш
- Ҳоким ёрдамчилари ўртасида ўзаро тажриба алмашинувни йўлга қўйиш

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар

Асосий вазифалари

Молиявий инструментлар

Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари

Иш фаолияти йўналишлари

Бандликни таъминлаш

Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш

Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш

Ўсиш нуқталарини аниқлаш

Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши

Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

Асосий қоидалар

Умумий бўлган асосий қоидалар:

- Уйма-уй юриш орқали хонадонларни хатловдан ўтказиш, маҳаллага ижтимоий-иқтисодий нуқтаи назардан диагноз қўйиш
- Аҳолининг тизимга бўлган ишончини ошириш мақсадида, аввало, қисқа муддатда натижа берадиган лойиҳаларга устуворлик бериш
- Лидер тадбиркорлар ва маҳалла фаоллари билан доимий ҳамкорликда ишлаш
- Ойлик, чораклик ва йиллик устувор вазифаларни тўғри белгилаб олиш
- Ҳоким ёрдамчилари ўртасида ўзаро тажриба алмашинувни йўлга қўйиш, бунда муваффақиятга эришган ҳоким ёрдамчиларининг тажрибаларини ёйишга эътибор қаратиш
- Даромад топишга, касб ўрганишга ҳаракат қилаётган кишиларга кўмаклашиш, ҳоким ёрдамчиси кўмаги билан иш бошлаган фуқаро билан доимий мулоқотда бўлиш

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

Асосий вазифалари

1-вазифа

- Маҳалладаги ижтимоий-иқтисодий ҳолатни “хонадонбай” ўрганиш, кишиларнинг эҳтиёжларини таҳлил қилиш.

2-вазифа

- Даромад манбаига эга бўлмаган кишиларнинг қизиқишларини ўрганиш орқали уларни касб-ҳунар ва тадбиркорликка ўргатувчи ўқув марказларига йўналтириш.

3-вазифа

- Маҳаллада тадбиркорликни ривожлантиришга туртки берадиган омиллар ва йўналишларни белгилаш, шу орқали унинг иқтисодий ривожланишини таъминлаш.

4-вазифа

- Маҳалладаги ишсизларни, энг аввало “темир дафтар”, “аёллар дафтари” ва “ёшлар дафтари”га кирганларни бўш иш ўринларига жойлаштириш ҳамда хак тўланадиган жамоат ишларига жалб қилиш.

5-вазифа

- Маҳаллада оилавий тадбиркорликни ривожлантириш, уларга ҳунармандчилик, касаначилик, томорқадан фойдаланиш, хизмат кўрсатиш каби соҳалардаги фаолиятини йўлга қўйиши учун кредитлар олишига кўмаклашиш.

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

Асосий вазифалари

6-вазифа

- Маҳалладаги тадбиркорлик билан мустақил шуғулланиш тажрибасига эга бўлмаган фуқароларни ўз фаолиятини йўлга қўйиши учун уларга имтиёзли кредитлар ажратишни ташкил этиш орқали лидер тадбиркорларга бириктириш.

7-вазифа

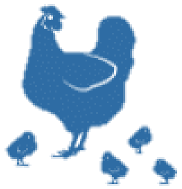

- Аҳоли томорқаларидан самарали фойдаланишни ташкил этиш, уй шароитида деҳқончилик, чорвачилик, паррандачилик, асаларичилик, гулчилик кабиларни йўлга қўйишга кўмаклашиш.

8-вазифа

- Ишсиз аҳолига иссиқхона қуриш, суғориш қудуқларини бурғилаш, қишлоқ хўжалиги кооперативига аъзо бўлиш, асбоб-ускуна харид қилиш, бино ва иншоотнинг ижара тўлови ҳамда касб-ҳунар ва тадбиркорликка ўқиши учун субсидиялар олишига кўмаклашиш.

9-вазифа

- Бўш бино ва ер майдонларини аниқлаб, уларни тадбиркорлик субъектларига ажратиш бўйича тегишли ташкилотларга таклифлар киритиш.

10-вазифа

- Тадбиркорлик фаолиятини амалга оширишга тўсиқ бўлаётган муаммоларнинг тегишли ташкилотлар томонидан ҳал этилиши ташкил этиш.

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

Молиявий инструментларнинг манбалари

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 3 декабрдаги ПҚ-31-сонли "Маҳаллада тадбиркорликни ривожлантириш, аҳоли бандлигини таъминлаш ва камбағалликни қисқартириш масалалари бўйича ҳоким ёрдамчилари фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида" ги қарорига мувофиқ,

ҳоким ёрдамчилари ўз вазифаларини амалга оширишда фойдаланадиган молиявий инструментларнинг 2022 йил учун манбалари этиб қуйидагилар белгиланган.

Маҳаллаларда ўтказиладиган дастлабки хатлов натижаларидан келиб чиқиб, ҳар бир маҳаллага ажратиладиган маблағга аниқлик киритилади.

«б» — «д» кичик бандларида кўрсатиб ўтилган маблағларнинг республика вилоятлари кесимидаги тақсимоти қарорнинг 2-иловасида келтирилган.

	Маблағ
а) Оилавий тадбиркорликни ривожлантириш дастурлари доирасида ажратиладиган кредитлар	10 трлн сўм
б) Аҳолининг бандлигини таъминлаш, уларнинг ўзини ўзи банд қилиши, шунингдек, тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйиши учун ажратиладиган маблағлар	1 218 млрд сўм
в) Фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларини қўллаб-қувватлаш жамғармаси ҳисобидан ажратиладиган субсидиялар	50 млрд сўм
г) Ҳоким ёрдамчилари тавсиялари асосида маҳалла инфратузилмасини яхшилаш учун кўзда тутиладиган маблағлар	250 млрд сўм
д) «Саховат ва кўмак» жамғармаси, «Аёллар дафтари» жамғармаси, «Ёшлар дафтари» жамғармаси миқдорида	851 млрд сўм

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар

Асосий вазифалари

Молиявий инструментлар

Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари

Иш фаолияти йўналишлари

Бандликни таъминлаш

Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш

Тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш

Ўсиш нуқталарини аниқлаш

Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши

Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

ҲОКИМ ЁРДАМЧИСИ ТОМОНИДАН ТАВСИЯ БЕРИЛАДИГАН КРЕДИТ, СУБСИДИЯ ВА БОШҚА ЁРДАМ ТУРЛАРИ

1

Оилавий тадбиркорлик учун кредит

Ижобий тавсия – тижорат банкига
Рад этиш тўғрисида – фуқарога

2

Енгил конструкцияли иссиқхоналар ўрнатиш учун субсидия

Ижобий тавсия – Агентлик жамғармасига
Рад этиш тўғрисида – фуқарога

3

Суғориш воситаларини харид қилиш учун субсидия

Ижобий тавсия – Агентлик жамғармасига
Рад этиш тўғрисида – фуқарога

4

Уруғликлар ва кўчатлар сотиб олиш учун субсидия

Ижобий тавсия – Агентлик жамғармасига
Рад этиш тўғрисида – фуқарога

5

Устав фондига улуш сифатида киритиши учун субсидия

Ижобий тавсия – Агентлик жамғармасига
Рад этиш тўғрисида – фуқарога

6

«Ўзбекипаксаноат» такрибидагиларга дастгоҳ учун субсидия

Ижобий тавсия – Агентлик жамғармасига
Рад этиш тўғрисида – иш берувчига

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

IFMR Institute of Forecasting and Macroeconomic Research

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI

ҲОКИМ ЁРДАМЧИСИ ТОМОНИДАН ТАВСИЯ БЕРИЛАДИГАН КРЕДИТ, СУБСИДИЯ ВА БОШҚА ЁРДАМ ТУРЛАРИ

7

«Қоракўлчилик» уюшмаси аъзоларига ускуналар харид қилиш учун субсидия

Ижобий тавсия Агентлик жамғармаси
Рад этиш тўғрисида – иш берувчига

8

«Темир дафтар», «Аёллар дафтари» ва «Ёшлар дафтари»дагиларга меҳнат қуролларини харид қилиш учун субсидия

Ижобий тавсия – Агентлик жамғармасига
Рад этиш тўғрисида – фуқарога

9

Дастлабки уч ой мобайнида олинган бино ва иншоотнинг ижара тўлови учун субсидия

Ижобий тавсия – Агентлик жамғармасига
Рад этиш тўғрисида – фуқарога

10

«Ҳунарманд» уюшмасига аъзолик бадали учун субсидия

Ижобий тавсия – Агентлик жамғармасига
Рад этиш тўғрисида – фуқарога

11

Ўрмон фонди ерларини ижарага олган ижарачилар учун субсидия

Ижобий тавсия – аҳоли бандлигига кўмаклашиш марказига (АБКМ)га
Рад этиш тўғрисида – иш берувчига

12

Кулолларга хом ашё сотиб олиш ва шогирд тайёрлаш учун субсидия

Ижобий тавсия – Агентлик жамғармасига
Рад этиш тўғрисида – кулолларга

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар

Асосий вазифалари

Молиявий инструментлар

Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари

Иш фаолияти йўналишлари

Бандликни таъминлаш

Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш

Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш

Ўсиш нуқталарини аниқлаш

Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши

Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

ҲОКИМ ЁРДАМЧИСИ ТОМОНИДАН ТАВСИЯ БЕРИЛАДИГАН КРЕДИТ, СУБСИДИЯ ВА БОШҚА ЁРДАМ ТУРЛАРИ

13

Касб-ҳунар таълими муассасаларига ўқитиш харажатларни молиялаш-тириш учун грант ажратиш

Ижобий тавсия – АБКМга
Рад этиш тўғрисида – касб-ҳунар таълими муассасаларига

14

Таълим муассасаларида томорқа ер эгаларини қайта тайёрлаш ва малакасини оширишни молиялаштириш учун грант ажратиш

Ижобий тавсия ҳам, рад этиш тўғрисидаги хабар ҳам – таълим муассасаларига

15

Нодавлат касб-ҳунарга ўқитиш марказларининг ёшларни касбга ўқитиш харажатларини 75 фоизини қоплаб бериш

Ижобий тавсия – туман (шаҳар) васийлик кенгашига Рад этиш тўғрисида – талабгорга

16

Ҳар бир ёшга – бир гектар» тамойили асосида иккиламчи ижарага ажратиб берилган ёшларга экиш харажатларни қисман тўлаб бериш

Ижобий тавсия – Васийлик кенгашига
Рад этиш тўғрисида – фуқарога

17

«Ёшлар дафтари»га киритилган ёш тадбиркорларнинг ижара харажатларини (12 ойгача) қисман қоплаб бериш

Ижобий тавсия – АБКМга
Рад этиш тўғрисида – фуқарога

18

Тадбиркорлик фаолиятини бошламоқчи бўлган ёшларга асбоб-ускуна хариди учун субсидия

Ижобий тавсия – Васийлик кенгашига
Рад этиш тўғрисида – фуқарога

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

ҲОКИМ ЁРДАМЧИСИ ТОМОНИДАН ТАВСИЯ БЕРИЛАДИГАН КРЕДИТ, СУБСИДИЯ ВА БОШҚА ЁРДАМ ТУРЛАРИ

19

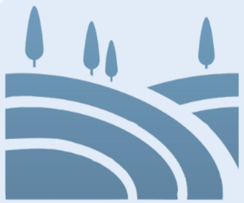

«Ҳар бир ёшга – бир гектар» тамойили бўйича такрорий экин экиш учун иккиламчи ижарага ер бериш

Ижобий тавсия – ер участкаси эгаларига
Рад этиш тўғрисида – фуқарога

20

«Аёллар дафтари»га киритилганларга ажратилган ер майдонларини суғориш ва экин экиш учун субсидия

Ижобий тавсия – АБКМга
Рад этиш тўғрисида – фуқарога

21

Ишсизларни ҳақ тўланадиган жамоат ишларига жалб қилиш учун

Ижобий тавсия – АБКМга
Рад этиш тўғрисида – фуқарога

22

Аҳоли хонадонларида балиқ етиштириш йўналиши бўйича ўқув курсларида ўқиш учун миқдорда бир марталик субсидия

Ижобий тавсия – Агентлик жамғармасига
Рад этиш тўғрисида – фуқарога

23

Ёшларга ҳунар ўргатаётган ҳунармандларга шогирд тайёрлаши учун субсидия

Ижобий тавсия – Агентлик жамғармасига
Рад этиш тўғрисида – фуқарога

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

ИШСИЗЛАРНИ ВАКАНТ ЖОЙЛАРГА ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

Ҳоким ёрдамчиси ишлаш истагида бўлган кишиларни вакант жойларга ишга жойлаштириш мақсадида меҳнат органлари билан биргаликда қуйидаги вазифаларни амалга оширади:

1. Мавжуд бўш иш ўринларини аҳоли бандлигига кўмаклашиш маркази (АБКМ) орқали ёки интернет сайтлари орқали аниқлайди.
2. Маҳалладаги ишсиз фуқароларга бўш (вакант) иш ўринларини таклиф этади.
3. Ишсизларни мақбул келган иш ўринлари бўйича аҳоли бандлигига кўмаклашиш марказига йўлланма олиш учун юборади.
4. Бўш иш ўринларига банд бўлмаган аҳолини ишга жойлашишини назорат қилади.
5. Ишга жойлашган фуқароларнинг иш фаолиятини 3 ой давомида мониторинг асосида ўрганиб боради.

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

АҲОЛИНИНГ ИШ БИЛАН БАНДЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ

Ёшларни ҳунармандчилик ҳисобига бандлигини таъминлаш

Ҳунари бор ёшлар

1. ЯТТ сифатида рўйхатдан ўтиш
2. «Ҳунарманд» уюшмасига аъзо бўлиш
3. Зарур маблағ миқдорини аниқлаш
4. Кредит, субсидия ажратиш юзасидан тавсия бериш

Шогирд тушиш имконияти борлар

1. Ҳунармандларга шогирд тушириш
2. Уюшмадан рўйхатдан ўтказиш
3. Шогирдларга анжом сотиб олиш мақсадида субсидия ажратиш юзасидан тавсия бериш

Ўқув курсларига жалб этиладиганлар

1. Ҳунар турларини танлаб олиш
2. Ўқув курси ўтиладиган жойни аниқлаш
3. Ўқитиш харажатларини қоплаб бериш бўйича тавсия бериш

МУНДАРИЖА
Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

АҲОЛИНИНГ ИШ БИЛАН БАНДЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ

Ўзини ўзи банд қилиш (давлат солиқ хизмати органларидан рўйхатдан ўтиш схемаси)

Босқичлар	Субъектлар	Тадбирлар	Ижро муддати
1-босқич	Ўзини ўзи банд қилган шахс	Ўзини ўзи банд қилган шахс сифатида рўйхатдан ўтиш учун сўровномани тўлдириш	Ўзини ўзи банд қилган шахснинг хоҳишига кўра
2-босқич	Давлат солиқ хизмати органлари	Давлат солиқ хизмати органларида ўзини ўзи банд қилган шахс сифатида рўйхатдан ўтганлиги тўғрисида штрих кодга (QR-код) эга бўлган маълумотномани юбориш	Реал вақт режимида автоматик тарзда
3-босқич	Ўзини ўзи банд қилган шахс	Давлат солиқ хизмати органларида ўзини ўзи банд қилган шахс сифатида рўйхатдан ўтганлиги тўғрисидаги маълумотномани он-лайн юклаб олиш	Ўзини ўзи банд қилган шахснинг хоҳишига кўра

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

ХАҚ ТЎЛАНАДИГАН ЖАМОАТ ИШЛАРИГА ЖАЛБ ҚИЛИШ

- Аҳоли пунктларини ободонлаштириш (кўкаламзорлаштириш, йиғиштириш, оқлаш, ариқларни, зиёратгоҳларни, маданий объектларни тозалаш ва бошқалар).
- Уй-жой коммунал объектлар ва бошқа инфратузилма объектлари ҳудудларига туташ уй-жой фонди объектларини таъмирлаш.
- Қишлоқ хўжалиги ишлари, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш ва қайта ишлаш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ҳосилини йиғиб-териб олиш, ирригация ва мелиорация тармоқларини таъмирлаш.
- Кўчаларни, йўлларни ва йўлкаларни таъмирлаш.
- Ногиронлиги бўлган шахсларни, кексаларни, беморларни ва бошқа шахсларни парваришлаш.
- Саноат ташкилотларида ва хизматлар кўрсатиш соҳасидаги ишлар.
- Объектларни қуриш, реконструкция қилиш ва таъмирлаш ишлари.

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

АҲОЛИНИ КАСБ-ҲУНАРГА ЎҚИТИШ, ИШСИЗЛАРНИ КАСБГА ТАЙЁРЛАШ, ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ

ИШСИЗЛАРНИ КАСБГА ТАЙЁРЛАШ, ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ МЕХАНИЗМИ

Ҳоким ёрдамчиси

хонадонларда касб-ҳунарга эга бўлмаган ишсизларни аниқлайди » мавжуд ўқув масканлари ва касблар билан таништиради » ўқиш истаги бор ишсизларни касб-ҳунар курсларига йўналтиради » ишсизларни касб ҳунар эгаллашини назорат қилади » ўқиб келган-ларни ишга жойлашишини мониторинг қилади

Ҳоким ёрдамчиси аҳоли бандлигига кўмаклашиш маркази билан ҳамкорликда:

Туман меҳнат органлари талаб бўлган касблари рўйҳатини эълон қилиб боради. **Ҳоким ёрдамчиси** маҳаллада ишсиз, эҳтиёжманд фуқароларнинг касб-ҳунар ўрганишга эҳтиёжи ва мойиллиги аниқлайди ҳамда уларга эълонни етказади

Касб-ҳунарга ўқитиш **«Уста-шогирд»** усулида амалга оширилади.

Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси томонидан ишсиз деб эътироф этилиб касбга ўқитилган шахсларга низомда келтирилган шаклда стипендия тўланади.

Ҳоким ёрдамчиси касб-ҳунар ўрганишга эҳтиёжи ва мойиллиги бор фуқароларни “Аҳоли бандлигига кўмаклашиш маркази”га (АБКМ) йўналтиради.

Касбга ўқитилган шахсларга таълим муассасаси томонидан **сертификат ёки диплом** берилади.

Стипендия меҳнатга ҳақ тўлашнинг энг кам миқдорини 1 баравари миқдорида *(биринчи марта иш қидираётган шахсларга МҲЭМни **75** фоизи)* тўланади.

АБКМ тумандаги ҳududдаги давлат ёки нодавлат касб-ҳунарга ўқитиш муассасаси билан мақсадли гуруҳни касбга ўқитиш бўйича шартнома тузади ўқишни ташкил этади

Хоким ёрдамчиси, МФЙ ва меҳнат органлари билан ҳамкорликда касбга ўқитилган ишсиз фуқарони бандлигини таъминлашга кўмаклашади

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

АҲОЛИНИ КАСБ-ҲУНАРГА ЎҚИТИШ, ИШСИЗЛАРНИ КАСБГА ТАЙЁРЛАШ, ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ

Касб-ҳунарга ўқитишни ташкил этиш

КАСБ-ҲУНАРГА ЎҚИТИШ ҚУЙИДАГИ ЎҚУВ МУАССАСАЛАРИДА АМАЛГА ОШИРИЛАДИ

- ✓ Ўз ҳудудидаги касб-ҳунарга ўқитиш масканлари;
- ✓ “Ишга марҳамат” мономарказлари;
- ✓ Профессионал таълим ташкилотлари;
- ✓ хўжалик юритувчи субъектларнинг ўқув марказлари ва бўлинмалари;
- ✓ Турли ташкилотлар ҳузуридаги ўқув марказлари;
- ✓ Таълим фаолиятини амалга ошириш бўйича рухсатномага (лицензия) эга бўлган ташкилотлар;
- ✓ “Ҳунарманд” уюшмасига аъзо бўлган ҳунармандларнинг “Уста-шогирд” мактаблари

Аҳолини касбга ўқитишнинг асосий молиявий манбалари:

Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармасидан ишсизларга тадбиркорлик қилиш ва ўзини ўзи банд қилиши учун **785 млрд сўм ажратилади.**

Ишсиз аҳолини касб-ҳунарга, тадбиркорлик ва ҳунармандчиликка ўқишга йўналтириш учун **210 млрд сўм ажратилади**.

КАСБ-ҲУНАРГА ЎҚИТИШ ЙЎНАЛИШЛАРИ

САНОАТ соҳаси бўйича

- ✓ Текстил корхоналари устаси
- ✓ Мебелсоз - уста
- ✓ Токар, металлчи - уста
- ✓ Юк кўтарувчи кран оператори
- ✓ Заргар ва бошқалар

ХИЗМАТ КЎРСАТИШ соҳаси

- ✓ Чевар
- ✓ Сартарош
- ✓ Косметолог, Нейл-стилист
- ✓ Ошпаз-қандолатчи
- ✓ Официант
- ✓ IT, компьютерчи
- ✓ Уқаловчи
- ✓ Болалар ва кексалар энагаси
- ✓ Маиший электротехника - устаси
- ✓ Автосервис - устаси

УМУМҚУРИЛИШ соҳаси

- ✓ Сантехник
- ✓ Электрик
- ✓ Пайвандловчи
- ✓ Дизайнер
- ✓ Қурувчи (ғишт терувчи, сувоқчи ва буёқчи)
- ✓ Турли профиллар устаси

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ соҳаси

- ✓ Иссиқхона ва лимончилик
- ✓ Гидропоника технологияси
- ✓ Чорвачилик ва паррандачилик

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

ЯНГИ ТАДБИРКОРЛИКНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ВА МАВЖУД ТАДБИРКОРЛАР ФАОЛИЯТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ

Аҳоли таркиби ўрганилади » Ишсизларнинг имкониятлари аниқланади » Хохловчиларга бизнес режалар тавсия қилинади » Молиявий ресурслардан фойдаланиш тушунтирилади » Тадбиркорлик фаолиятини кузатиб боради

Ҳоким ёрдамчиси маҳаллада тадбиркорлик салоҳиятини аниқлайди

Фаолият юритаётган тадбиркорлар орасидан «етакчи» тадбиркорлик субъектларини ажратиб олади ва улар билан фаолиятини кенгайтириш бўйича мулоқот қилади.	Кооперация асосида тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйиш учун рағбатлантирувчи механимзлар
Тадбиркорлик қилиш истагида бўлган аҳоли гуруҳини аниқлаб янги тадбиркорларни шакллантириш чораларини кўради.	Касб-ҳунар учун субсидиялар
Хонадонларда оилавий тадбиркорликни ривожлантириш шакллари маълумотларини ва имкониятларини тарғиб қилади.	Оилавий тадбиркорлик дастури бўйича имтиёзли кредитлар
Аҳоли орасида ишсиз ва тадбиркорлик қобилияти бўлмаганларни “етакчи тадбиркорга” бириктиради. Кооперация асосида ишлаш, янги иш ўринларига жалб қилиш.	Ҳунармандчилик, “Уста-шогирд” анъаналари асосида ишсизларни ва ёшларни ҳунарга ўргатиш
Қишлоқ жойларда томорқани ривожлантириш учун берилаётган имтиёзлар ва имкониятларни тарғиб қилади (уй шароитида деҳқончилик, чорвачилик, паррандачилик, қуёнчилик, асаларичилик, уруғчилик, кўчатчилик, гулчилик каби фаолият турларини йўлга қўйиш имкониятлари).	Томорқа учун субсидиялар, имтиёзли кредитлар, маслаҳат семинарлари

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар

Асосий вазифалари

Молиявий инструментлар

Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари

Иш фаолияти йўналишлари

Бандликни таъминлаш

Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш

Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш

Ўсиш нуқталарини аниқлаш

Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши

Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

Кредитлаш тартиби

1. Имтиёзли кредитлар оилавий тадбиркорликни ривожлантириш дастурлари доирасида йиллик 14% ставкада ажратилади
2. Кредитлар ҳоким ёрдамчисининг тавсияси асосида ажратилади
3. «Агробанк», «Халқ банки» ва «Микрокредитбанк» кредитларни oilakredit.uz орқали ажратилишини таъминлайди
4. Аризалар барча босқичларда онлайн тарзда кўриб чиқилади ва ягона электрон платформа орқали маълумот бериб борилади

Имтиёзлар

1. Тадбиркорлик, жумладан оилавий тадбиркорлик билан шуғулланиш истагини билдирган аҳолига – 3 йилгача муддатга
2. Чорвачилик, балиқчилик ва паррандачиликка – 1 йилгача имтиёзли давр билан 3 йилгача муддатга.
3. Боғдорчилик, узумчилик ва лимончиликни ташкил этиш, қишлоқ хўжалиги техникаси харид қилишга – 7 йилгача муддатга.
4. «Ҳунарманд» уюшмаси аъзоларига бино сотиб олиш учун 3 йил муддатга ҳамда айланма маблағларини тўлдириш учун 1,5 йил муддатга.

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

ТАДБИРКОРЛИК ФАОЛИЯТИНИ БОШЛАМОҚЧИ БЎЛГАН ИШСИЗЛАРГА АСБОБ-УСКУНА, МЕҲНАТ ҚУРОЛЛАРИНИ ХАРИД ҚИЛИШ ВА БИНО-ИНШООТ ИЖАРА ТЎЛОВИ УЧУН СУБСИДИЯЛАР АЖРАТИШ

Ҳоким ёрдамчиси
тадбиркорлик фаолиятини бошламоқчи бўлган ишсизларга асбоб-ускуна, меҳнат қуролларини харид қилиши ва бино иншоот ижара тўловини қоплаш учун субсидия ажратиш орқали кўмаклашади

Асбоб-ускуна ва меҳнат қуроллари харид қилиш учун субсидия

- тадбиркорлик фаолиятини бошламоқчи бўлган ишсиз фуқаролар рўйхати шакллантирилади;
- ишсиз фуқаро касб-ҳунарга ёки тадбиркорлик кўникмаларига ўқитилади;
- тадбиркор сифатида давлат рўйхатидан ўтган фуқаро меҳнат қуролини харид қилиш учун меҳнат органига йўналтирилади;
- фуқаро билан шартнома тузилади ва меҳнат қуролидан унумли фойдаланиши ўрганиб борилади.

Асбоб-ускуна ва меҳнат қуроллари харид қилиш учун

7 млн.сўмгача

Бино иншоот ижара тўлови учун

- тадбиркорлик фаолиятини бошлаётган бино ижараси учун субсидия олмоқчи бўлган фуқароларга субсидия ажратиш чоралари кўрилади;
- бино иншоот ижара ҳақининг тўлаб берилиши назорат қилинади;
- фуқаро билан шартнома тузилади ва бинодан фойдаланиш ҳолати мониторинг қилинади.

Уч ой мобайнида олинган бино ва иншоотнинг ижара тўлови харажатларини қоплаш учун

Базавий ҳисоблаш микдорининг 10 баробаригача

2,7 млн.сўмгача

Бизнес режаси. Аҳолига компьютерда ёзиш, принтерда чиқариш, нусха кўчириш ҳамда фотосуратга олиш хизматларини кўрсатиш учун 9,0 млн. сўм миқдорида банк кредити олинади. Хизмат кўрсатиш натижасида ойига 3,0 млн. сўм даромад олинади ва 2 та иш ўрни яратилади. Кредитни 1,5 йилда тўлиқ қайтариш мумкин.

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

IFMR Institute of Forecasting and Macroeconomic Research

МАҲАЛЛАДА ТОМОРҚА ЕР ЭГАЛАРИНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ

Ҳоким ёрдамчиси томорқа ер эгаларини қўллаб-қувватлаш учун ажратилаётган молиявий дастаклар ҳақида қуйидаги маълумотларни маҳалла аҳолисига етказади ва улардан фойдаланишга йўналтиради.

Фермер, деҳқон, хўжаликлари ва томорқа ер эгаларини қўллаб- қувватлаш жамғармасини молиявий дастаклари

- «Томорқа хизмати» МЧЖларни моддий-техника базасини кучайтириш учун уларни молиявий қўллаб-қувватлаш.
- Суғориш тизимини яхшилаш, сув насосларини ўрнатиш, артезиан қудуқлар қазиш учун субсидиялар ажратиш.
- Томорқа ер эгалари учун янги турдаги қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришни рағбатлантириш.
- Қишлоқ хўжалиги техникаси ҳамда иссиқхоналар билан таъминлаш бўйича лизинг фаолиятини амалга ошириш.

“Томорқа хизмати” МЧЖ

1. Томорқа ерларини экишга тайёрлашга кўмаклашади
2. Экиш учун уруғлик ва сабзавот кўчатларини етказиб бериш
3. Етиштириш даврида кимёвий ҳимоя ва агротехникага кўмаклашади
4. Етиштирилган маҳсулотларни келишув асосида сотиб олади
5. Маҳсулотларни сақлаш, қайта ишлаш ва қадоқлаш ишларини бажаради
6. Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ички ва ташқи бозорга етказади

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

МАҲАЛЛАДА ТОМОРҚА ЕР ЭГАЛАРИНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ

Ҳоким ёрдамчиси томорқа ер эгаларини қўллаб-қувватлаш учун ажратилаётган молиявий дастаклар ҳақида қуйидаги маълумотларни маҳалла аҳолисига етказади ва улардан фойдаланишга йўналтиради.

Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси* маблағлари ҳисобидан

- Енгил конструкцияли иссиқхоналар ўрнатиш учун – БҲМнинг 30 бараваригача;
- Суғориш воситалари харид қилиш учун – БҲМнинг 10 бараваригача;
- Уруғликлар ва кўчатлар сотиб олиш учун – БҲМнинг 3 бараваригача.

Фермер, деҳқон, хўжаликлари ва томорқа ер эгаларини қўллаб- қувватлаш жамғармасини маблағлари ҳисобидан

- Суғориш учун ер ости сув қудуғини бурғулаш ва ишга тушириш билан боғлиқ харажатларни қоплаш ҳар бир метр чуқурлиги учун 100 минг сўм миқдорда;
- Камида 30 та аҳоли томорқа ерларини суғориш учун ер ости сув қудуқларини ишга тушириш билан боғлиқ харажатларнинг 70 фоиз қисми қопланади (бироқ 120 миллион сўмдан ошмаган қисми);

* Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 24 декабрдаги ПҚ-62-сонли “Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги ҳузуридаги маҳаллабай ишлаш ва тадбиркорликни ривожлантириш агентлиги фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида” қарорининг 3-бандида **“Тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлаш давлат жамғармаси”** бевосита Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги таркибига ўтказилиши қайд этилган. Юқорида келтирилган “Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси”нинг айрим субсидиялари мана шу жамғармага ўтказилиши мумкин.

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар

Асосий вазифалари

Молиявий инструментлар

Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари

Иш фаолияти йўналишлари

Бандликни таъминлаш

Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш

Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш

Ўсиш нуқталарини аниқлаш

Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши

Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

10 та асалари оиласи учун ўртача ҳисоб-китоблар

Т/р	Харажат тури	1 та асалари оиласи ташкил этиш учун талаб этиладиган маблағ (сўм)	10 та асалари оиласи ташкил этиш учун зарур бўлган маблағ (сўм)
1	Асосий воситалар	400 000	4 000 000
2	Инвентар ва жиҳозлар	104 000	365 000
3	Материал, хомашё ва дорилар	107 500	1 045 000
4	Мум эритиш жиҳози	70 000	70 000
5	Медагонка	2 000 000	2 000 000
6	Бошқа харажатлар		4 365 000
	ЖАМИ	2 681 500	11 845 000

МУНДАРИЖА
Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

Лойиҳа самарадорлиги (3 йиллик режа)

Т/р	Кўрсаткичлар	1-йил (кг)	2-йил (кг)	3-йил (кг)
1	Асалари оилалари сони, дона	10	25	65
2	Тоғ шароитида 1 та оиладан олинадиган асал миқдори, (кг) (1 марта ўртача 8-10 кг ҳисобида)	90	225	585
3	Сотишдан тушадиган тушум, сўм (1 кг асал ўртача 100 000 сўм ҳисобида)	9 000 000	22 500 000	58 500 000
4	Пахта ва чўл шароитида 1 та оиладан олинадиган асал миқдори, (кг) 1 марта ўртача 15 кг ҳисобида)	150	450	1000 кг
5	Сотишдан тушадиган тушум, сўм (1 кг асал ўртача 50 000 сўм ҳисобида)	7 500 000	22 500 000	50 000 000

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

ТОМОРҚАДА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ МАҲСУЛОТЛАРИНИ ЕТИШТИРИШ БЎЙИЧА ТАВСИЯЛАР

Томорқада лимонни иссиқхонада ўстириш мумкин.

1 туп бодом дарахтидан ўртача 8-10 кг ҳосил олинади.

Лимон кўчати саккизинчи йилга бориб тўлиқ ҳосилга киради.

Етиштирилган ҳосилнинг ўртача 3-5%и ички истеъмолга, қолган қисми бозорга олиб чиқиб сотилади.

1 сотихга 3×3 м схемада 10 дона кўчат экилади. Шунда бир сотих ердаги ҳосилдорлик 500 кг ни ташкил қилади.

1 сотих ер майдонида ўртача 9 та кўчат экиш мумкин. 10 сотих томорқа ер майдонида 90 туп бодом кўчати экилади.

Жорий нарх бўйича 1 сотих лимонзордан **5,0-10 млн** сўмгача, 10 сотихдан эса **50-100 млн** сўмгача тушум қилиш мумкин

Ўртача йиллик ҳосил 1 тоннани ташкил этади.
Даромад **40-50 млн** сўм бўлади.

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар

Асосий вазифалари

Молиявий инструментлар

Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари

Иш фаолияти йўналишлари

Бандликни таъминлаш

Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш

Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш

Ўсиш нуқталарини аниқлаш

Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши

Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

МАҲАЛЛАДА ГУЛЧИЛИК РИВОЖЛАНТИРИШ

Шаҳар маҳаллаларида *1 сотих бўш майдондан* қўшимча даромад топиш учун тавсия:
Иш фаолияти билан параллел равишда гулчилик билан шуғулланиш қўшимча даромад олиб келади.

Бир сотих ер майдонига ўртача ***150 минг*** сўм сарф ҳисобига ***1,5 кг гул*** уруғи экилади.

Бунда 1 сотих ер майдонда ***1900-2000*** дона гул кўчатлари соф фойда олиш имконияти яратилади.

Агротехник ва бошқа хизматлар учун ўртача ***1,8 млн. сўм*** сарфланади.

Ўртача (донаси ***5,5 – 6,5 минг*** сўмдан) нархда ҳисоблаганда ***12,0 млн.сўм*** тушум бўлади.

Гул етиштириш учун жами талаб этиладиган маблағ ***2 млн .сўм***

Гулчиликдан ***8,0 млн.сўм*** даромадга эришади.

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

IFMR Institute of Forecasting and Macroeconomic Research | O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI

ТОМОРҚАДА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ МАҲСУЛОТЛАРИНИ ЕТИШТИРИШ БЎЙИЧА ТАВСИЯЛАР

1. 10 сотих ер майдонда сабзи етиштириш учун ***400 гр уруғ*** (521 минг сўм) сарфланади.
2. Жами 1,8 млн сўм сарфланади. 10 сотих майдондан ***5 тонна*** ҳосил олиш мумкин.
3. Олинган даромад 15 млн сўм, шундан фойда – 13,3 млн сўмни ташкил этиши мумкин.
4. Тунелли иссиқхонада сабзи экилганда 25 млн сўм даромад, шундан 16,8 млн сўм фойда олиш мумкин.

1. Қафасда бедана боқиш 1 дона бедана нархи ***5000 сўм*** (200 та бедана – 1 млн. сўм).
2. ***200 та бедана*** парвариш қилинганда бир йилда ***66 минг*** тухум етиштириш мумкин.
3. 1 дона бедана тухумининг нархи 200 сўм, харажати 100 сўм.
4. Олинган даромад 13 млн сўм, шундан фойда – 6,5 млн сўмни ташкил этиши мумкин.

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар

Асосий вазифалари

Молиявий инструментлар

Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари

Иш фаолияти йўналишлари

Бандликни таъминлаш

Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш

Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш

Ўсиш нуқталарини аниқлаш

Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши

Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

IFMR Institute of Forecasting and Macroeconomic Research

ТОМОРҚАДА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ МАҲСУЛОТЛАРИНИ ЕТИШТИРИШ БЎЙИЧА ТАВСИЯЛАР

1-ҲОСИЛ КАРТОШКА ЭКИШ ХАРАЖАТЛАРИ

- 3 сотих иссиқхонага 100 кг картошка уруғлиги талаб этилади.
- 1 кг картошка уруғлиги **5,5 минг** сўм.
- 100 кг картошка уруғлиги **550,0 минг** сўм.
- Бошқа харажатлар **100,0 минг** сўм.
- Жами харажат **650,0** минг сўмни ташкил этади.

КАРТОШКАДАН ОЛИНАДИГАН ДАРОМАД

- 3 сотих экилган картошкадан **700 кг** картошка олинади.
- Апрел ойида 1 кг картошка нархи ўртача **9,5 минг** сўм бўлади.
- Даромад **6,650 млн. сўмни** ташкил этади.
- 1-ҳосилдан олинадига соф фойда **6,0 млн сўмни** ташкил этади.

2-ҲОСИЛ ГУЛ КАРАМ ЭКИШ ХАРАЖАТЛАРИ

- 3 сотих иссиқхонага 800 дона гул карам кўчати талаб этилади.
- 1 дона гул карам кўчати **1,5 минг сўм.**
- 800 дона гул карам кўчати **1200,0 минг сўм.**
- Бошқа харажатлар **100,0 минг** сўм.
- Жами харажат **1 млн 300 минг** сўмни ташкил этади.

ГУЛ КАРАМДАН ОЛИНАДИГАН ДАРОМАД

- 3 сотих ердан 1500 кг гул карам олиш мумкин.
- Август ойида 1 кг. гул карам нархи ўртача **8,0 минг сўм** бўлади.
- Даромад **12,0 млн.** сўмни ташкил этади.
- 2-ҳосилдан олинадиган соф фойда **10,7 млн. сўмни** ташкил этади.

Йил давомида 1- ва 2- ҳосилдан жами 16,7 млн қўшимча даромад олиш мумкин.

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

КООПЕРАЦИЯ АСОСИДА ИШЛАРНИ ТАШКИЛ ЭТИШ

Ишлаб чиқариш кооперативини ташкил қилиш орқали ишсизлар ҳамда “темир дафтар”, “аёллар дафтари” ва “ёшлар дафтари”га киритилган шахсларнинг бандлигига кўмаклашади.

- Тадбиркорликка ҳоҳиши борларни аниқлаш
- Субсидия ва кредит ажратишга кўмаклашиш
- Меҳнат органи билан биргаликда кооператив ташкил этиш учун хулоса бериш
- Кооператив фаолиятини йўлга қўйиш ва мониторинг қилиш

Кооператив йўналишлари

- Тикувчилик
- Ҳунармандчиликнинг бошқа турлари
- Тўқувчилик
- Паррандачилик
- Балиқчилик
- Асаларичилик
- Қуёнчилик
- Мева-сабзавотчилик

30-50 нафаргача ишсизларни жалб қилиш мумкин

Ҳар бир аъзо учун улуш сифатида

Базавий ҳисоблаш миқдорининг 15 баравари миқдорида субсидия ажратилади

4,05 млн.сўм

Субсидия маблағларидан фойдаланиш йўланишлари:

- Асбоб-ускуна харид қилиш учун
- Хом ашё харид қилиш учун

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

КООПЕРАЦИЯ АСОСИДА ИШЛАРНИ ТАШКИЛ ЭТИШ

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА КООПЕРАТИВЛАРНИ ТУЗИШ ВА АМАЛГА ОШИРИШ МЕХАНИЗМИ

КООПЕРАТИВ ҲАМКОР ТАЪСИСЧИСИ:

Агробизнес соҳасидаги илғор ҳамкор (фермер, томорқа хизмати ва бошқалар) 5 гектар майдонда кооператив фаолиятини ривожлантириш лойиҳаларини амалга оширади.

КООПЕРАТИВ АЪЗОЛАРИ:

50 нафар ишсиз фуқаро (10 гектар, ҳар бир аъзоси учун 20 сотихдан, сабзавот, полиз, мева, узум ва бошқалар етиштириш.

КООПЕРАЦИЯНИНГ ҚУЛАЙЛИГИ:

- Ер тайёрлаш
- Сув таъминот
- Техника хизмати
- Уруғлик, мин. ўғит
- Маҳсулотни сақлаш ва қайта ишлаш, сотиш

КООПЕРАТИВ АЪЗОЛАРИНИНГ ҲУҚУҚЛАРИ

1. Кооператив фаолиятини бошқаришда қатнашиш
2. Деҳқончилик маҳсулотларини етиштириш
3. Маҳсулотни саралаш ва қайта ишлашга етказиш

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

IFMR Institute of Forecasting and Macroeconomic Research

КООПЕРАЦИЯ АСОСИДА ИШЛАРНИ ТАШКИЛ ЭТИШ

Туман “Агро пилла” МЧЖ ипак қурти уруғини, қоғоз, аванс беради → Хонадонга ўртача 1-қути пилла ва тутзор учун ер ажратилади. → Агро пилла МЧЖ тайёр пиллани сотиб олади → Агро пилла МЧЖ қайта ишловчи корхонага сотади

Туманда очилган “Балиқ” МЧЖ увилдириқ ва ем-озуқа етказиб беради. → Хонадон 1 сотих жойда сунъий ҳавза ташкил қилади. → Бир мавсумда 2-2,5 тонна балиқ олади. 12 млн. даромад олади → МЧЖ балиқларни сотиб олади ва қайта ишлайди.

Паррандачилик кооперацияни амалга ошириш механизми (1 та оила учун)

1	2	3	4	5	6	7	8
500 бош жўжа 3 млн.сўм	1-босқич озуқа 200 кг 1,4 млн. сўм	2-босқич озуқа 600 кг 4 млн.сўм	3-босқич озуқа 1450 кг 9,6 млн. сўм	Бошқа харажатлар 1 млн.сўм	Жами харажатлар 18,9 млн.сўм	Даромад 24,7 млн.сўм	Соф фойда 5,8 млн.сўм

Хонадонда йилда 6 маротаба боқилади. Фойда 35 млн.сўм

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

ЎСИШ НУҚТАЛАРИНИ АНИҚЛАШ ВА ШАКЛЛАНТИРИШ

Уй хўжаликлари иқтисодий фаолиятини ривожлантириш

Маҳалла ихтисослашувини кенгайтириш

Мавжуд имкониятлар

Уй хўжаликлари иқтисодий фаолиятини ривожлантириш	Маҳалла ихтисослашувини кенгайтириш
Иш кучи	Аҳоли томорқа ерлари
Бўш турган бинолар	Бўш турган ер майдонлари
Маҳаллада мавжуд ихтисослашган соҳа	Тадбиркорлик субъектлари
Мавжуд ижтимоий инфратузилма	Мавжуд транспорт инфратузилмаси

Амалга ошириладиган ишлар

Уй хўжаликлари иқтисодий фаолиятини ривожлантириш	Маҳалла ихтисослашувини кенгайтириш
Иссиқхоналар ташкил қилиш	Бўш бино ва ер майдони ажратиш
Хонадонларни қишлоқ хўжалиги кооперативига аъзо қилиш	Томорқалардан самарали фойдаланиш
Хонадонда кичик ишлаб чиқариш, хизмат кўрсатиш турларини ташкил этиш	Янги тадбиркорлик субъектларини ташкил этиш

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

IFMR Institute of Forecasting and Macroeconomic Research

ЎСИШ НУҚТАЛАРИНИ АНИҚЛАШ ВА ШАКЛЛАНТИРИШ

Меҳнат ресурслари омили

- Иқтисодий фаол аҳоли
- Ўзини-ўзи банд қилган аҳоли
- Корхона ва ташкилотларда
- Хусусий ва оилавий тадбиркорлик
- Хориждаги меҳнат мигрантлари
- Ишсизлар

Маҳалланинг ихтисослашуви ва драйверларини аниқловчи омиллар

- Иқлим қулайлиги
- Сув ҳавзаси
- Йирик ишлаб чиқариш объектларига яқинлиги
- Йўл бўйи объектлари
- Туризм объектлари
- Истеъмол бозори

Меҳнат бозорига кириб келувчилар

- Умумтаълим мактаблари битирувчилари
- Ўрта-махсус таълим муассасалари битирувчилари
- Олий таълим муассасалари битирувчилари
- Чет элдан қайтаётган мигрантлар

Имкониятлардан фойдаланиш йўналишлари

- Аҳолини ишга жойлаштиришга кўмаклашиш
- Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
- Тадбиркорликни молиявий қўллаб-қувватлаш
- Бўш турган бино ва ер майдонларини тадбиркорлик субъектларига ажратиш

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар

Асосий вазифалари

Молиявий инструментлар

Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари

Иш фаолияти йўналишлари

Бандликни таъминлаш

Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш

Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш

Ўсиш нуқталарини аниқлаш

Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши

Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

ҲОКИМ ЁРДАМЧИСИНИНГ МАҲАЛЛАДАГИ ЎЗ ФАОЛИЯТИ ДОИРАСИДАГИ МУАММОЛАРНИ ҲАЛ ҚИЛИШДА, ЎСИШ НУҚТАЛАРИНИ ШАКЛЛАНТИРИШДА ВАКОЛАТЛИ ДАВЛАТ ТАШКИЛОТЛАРИ БИЛАН ЎЗАРО ҲАМКОРЛИГИ

Фаолиятига бевосита тегишли муаммоларни аниқлаш ва ҳал қилишда

- Ўзбекистон Республикаси Президентининг туман (шаҳар)лардаги Халқ қабулхоналари билан
- Туман (шахар) “Маҳаллабай ишлаш ва тадбиркорликни ривожлантириш маркази” билан
- Секторлар (ҳоким, прокурор, ички ишлар, солиқ) билан
- Маҳалла фуқаролик йиғинлари фаоллари билан
- Республика вакили билан

Махалладаги кам таъминланган фуқаролар билан ишлашда

- Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш бўлимлари билан
- Ёшлар ишлари агентлигининг ҳудудий бўлимлари билан
- Аҳоли бандлигига кўмаклашиш марказлари билан
- Туман (шаҳар) маҳалла ва нуронийларни қўллаб-қувватлаш бўлими билан
- Туман (шаҳар) оила ва хотин-қизлар бўлими билан

Янги иш ўринларини яратиш

- Иш берувчилар билан (жумладан, тадбиркорлар)
- Аҳоли бандлигига кўмаклашиш марказлари билан
- Тижорат банклари билан

Янги лойиҳаларни ишлаб чиқиш ва амалга оширишда

- Савдо-саноат палатасининг туман (шаҳар) марказлари билан
- Тижорат банклари билан
- Тадбиркорлар билан

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

Бўш турган объект ва ер майдонларидан самарали фойдаланиш орқали ўсиш нуқталарини шакллантириш

Бўш турган объектлардан самарали фойдаланиш бўйича ҳоким ёрдамчиларининг вазифалари

- Маҳаллаларда бўш турган объектларни ва ер майдонларини аниқлаш ишларида қатнашиш
- Бўш турган объектлар ва ер майдонларидаги муаммоларни ўрганиш
- Муаммоларни ҳал этиш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш
- Бўш бинолар ва ер майдонларига эҳтиёжи бўйича хулоса ва таклифларни тайёрлаш
- Бўш майдонларини тадбиркорларга ажратиш бўйича таклифлар тайёрлаш

Бўш турган объектларидан самарали фойдаланиш чора-тадбирлари

- "Йўл харитаси" асосида ўз йўналишида самарали фойдаланиш
- "E-auksion" орқали тадбиркорларга сотиш ёки ижарага бериш
- Давлат-хусусий шерикчилик ёки "Беш ташаббус" асосида тадбиркорларга бериш

Бўш турган объектлардан самарали фойдаланиш механизмлари

- Давлат мулки объектларидан самарали фойдаланиш бўйича таклифларни ишлаб чиқиш
- Мулк объектларига қўлланиладиган солиқ механизмини такомиллаштириш
- Инвестиция лойиҳаларни ишлаб чиқишда мулкдорларга кўмаклашиш
- Давлат улуши мавжуд корхоналарга таъсирчан солиқ механизмини қўллаш ва оммавий савдоларга чиқариш

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар

Асосий вазифалари

Молиявий инструментлар

Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари

Иш фаолияти йўналишлари

Бандликни таъминлаш

Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш

Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш

Ўсиш нуқталарини аниқлаш

Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши

Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

Ҳоким ёрдамчисининг қишлоқ хўжалиги ер участкаларини ижарага бериш жараёнидаги иштироки

Деҳқон хўжалигини юритиш учун ер участкаларини ижарага беришнинг тартиби

Паст ҳосилли пахта ва ғалладан қисқартирилган ер майдонларини туман ҳокимлиги захирасига қайтарилади

Электрон танлов “E-IJARA” асосида талабгорлар фойдаланишига берилади

Танлов “E-AUKSION” савдо майдончасида ташкил этилади

Танлов натижалари “e-qaror” электрон платформаси орқали тасдиқланади

Ҳоким ёрдамчисининг ер участкаларини ижарага беришдаги иштироки

1. Томорқадан самарали фойдаланаётган ва ерга эҳтиёжи бўлган хонадонларни аниқлайди.

2. Талабгорларнинг электрон танловда иштирок этишига кўмаклашади.

3. «E-IJARA», «E-AUKSION» электрон платформаларида ўтказилган танловда иштирок этаётган талабгорларнинг томорқадан фойдалананиш самарадолигини баҳолайди.

4. Ҳар йили 15 мартга қадар ер майдонида учун ҳоким ёрдамчилари “Ҳар бир оила — тадбиркор” дастури шартлари асосида тижорат банкларига кредит олувчилар рўйхатини ва тавсиясини беради.

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

ҲОКИМ ЁРДАМЧИСИНИНГ МАЪНАВИЙ ҚИЁФАСИ

Ҳоким ёрдамчиси давлат раҳбарининг жойлардаги ишончли вакили бўлиб, у қуйидаги одоб-ахлоқ қоидаларга амал қилиши зарур

1 хонадонларга борганда аввало ўзини таништириш

2 ташқи қиёфасига эътибор бериш, озода кийиниш

3 иш пайтида спиртли ичимликлар истеъмол қилмаслик

4 кишилар билан хуш муомалада бўлиш

5 муомала маданиятига риоя қилиши

6 таниш-билишчиликка йўл қўймаслиги

7 мулоқотда оғир-босиқ бўлиш, мурожаатларни тинглай олиш

8 адолатлилик, ҳалоллик тамойилларига амал қилиш

МУНДАРИЖА

Асосий қоидалар
Асосий вазифалари
Молиявий инструментлар
Кредит, субсидия, моддий ёрдам турлари
Иш фаолияти йўналишлари
Бандликни таъминлаш
Аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш
Тадбиркорликни қўллаб қувватлаш
Ўсиш нуқталарини аниқлаш
Ҳоким ёрдамчисининг ҳамкорликда ишлаши
Ҳоким ёрдамчисининг маънавий қиёфаси

IFMR

Institute of Forecasting and Macroeconomic Research

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
IQTISODIY TARAQQIYOT VA KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISH VAZIRLIGI

Манзил: Тошкент ш.
Хадра, 33
www.ifmr.uz
info@ifmr.uz